

TRAIAN DEMETRESCU.

A M U R G

POEZII NOUI

(1887-1888)

CU PORTRETUL AUTORULUI

1888

EDITURA „REVISTEI OLTENE“

Sup. 1887

13419

B

TRAIAN DEMETRESOU.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI

AMURC

912337

POEZII NOUI

1887-1888.

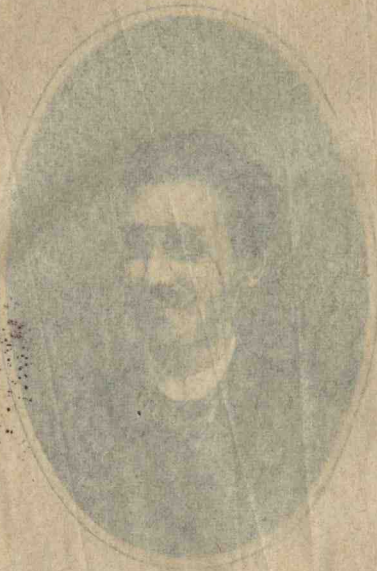

Uniunea Meșterilor

18466

IMPRIMERIA NAȚIONALĂ ROMÂNĂ BUCUREȘTI

~~Inv.~~ 13419.

~~Inv. 18282~~

B

TRAIAN DEMETRESCU.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI

AMURC

31283

POEZII NOUI

1887-1888.

Donațiunea Maiorilor

CRAIOVA

TIPO-LITOGRAFIA NAȚIONALĂ RALIAN ȘI IGNAT SAMITCA

1888.

18466.

859-1

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
CONTROL 195 BUCUREȘTI
COTA 13419

CONTROL 195

1961

L

Re 150/25

De același:

- POEZII, cu o prefață de Al. Macedonski 1 volum.
FREAMĚTE, poezii (1883—1886) 1 volum.
INTE DOI, (Comedie într'un act, dupe François Coppée) 1 volum.

B.C.U. Bucuresti

C18466

Luî N. N. POPP.

Prietenul meû,

Iþi datorez tipãrirea acestor câte-va poezii, — niþte biete accente ale inimii mele, de care te-ai alãturat cu o nobilã simpatie.

Tãrziu, sau poate nici o datã, n'aþi mai fi luat grija sã le adun între copertele unui volum; iar dacã le-am scris, din când în când, a fost numai subt înriurirea îndemnului unor prieteni ca tine.

Presupunând cã vor avea o valoare, aveþi dreptul sã împãrtãþiþi cu mine admiraþiunile þi laudele ce vor întãlni, — dacã vor întãlni.

Or cum însã, ele rãmân cele mai sincere ecpresiuni ale simþirei þi cugetãrei mele.

Dã-mi voie sã mã semnez în fruntea lor,

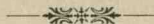
Amicul tãu

TRAIAN DEMETRESCU

Craiova, 10 August, 1888.

ȘI CÂND...

Și când într'un coșciug de lemn,
Slab, galben, trist mă vor depune,
Prietenii, de jale'n semn,
La ochi batistele 'și vor pune.

Iar tată, mamă, frați, surori,
Vor leșina și-amar vor plânge,
Pe când mulțimi de privitori
În fața casei se vor strânge.

O muzică va zice'ușor
Un marș deșert de 'ngropăciune,

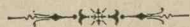
ȘI CÂND

Iar preoții, pe nas, în cor,
O nerozească rugăciune.

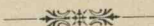
Iubitele ce m'aă uitat
Vor șterge-o lacrimă secretă ;...
Din viață când ai încetat
Atunci femeia te regretă.

Și drigul către cimitir
Pe nesimțite-o să mă ducă,
Purtând subț negru'i coviltir
Cadavrul meu,— la vii nălucă.

Atât.— Și când îmi prevestesc
A morței triste elegie,
Pe-un ris sarcastic mă pornesc....
Ce caraghioasă comedie!...

SCENĂ INTIMĂ

I.

Ei zi de-Aprile. — Mama în pragul uşei cântă
Un cânt de tinereţe, iar micile copile
În jocuri nebunateci aleargă, se frământă,
Uitând abecedarul ursuz. — E zi de-Aprile.

II.

Cu ţigaretă lungă de chihlibar în gură,
Pe-un scaun şeade tata picior peste picior,
Iar câinele, tovarăş iubit şi iubitor,
Cu micile copile aleargă 'n băătătură.

III.

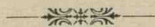
Doi fraţi mai mari, în colţul odăii liniştită,
Vorbesc şi spun la glume, trec timpul în zadar;
E unul încă 'n şcoală, iar altul militar,
Şi inimile vecinic li sunt înveselite.

IV.

O fericire dulce domneşte 'n casa noastră,
Iar eu ce 'n fericire statornică n'am crez,
Familia-mi iubită privind de la fereastră,
Cu şcepticismu 'n suflet, tăcut, filozofez.

SUBT LILIECI

Subt lilies, pe iarba moale,
Când soarele e în namiaz,
Stați singuratic, dus pe gânduri,
Păzit de-al liniștei răgaz.

Pe lângă strașinile casei
Se 'nșiră cuiburi mari și mici,
Și-ascult, vrăjit de o caldă lene,
Dragi ciripiri de rîndunică.

Iar la fereastra cu perdele,
Cusute împrejur cu flori,
S'arată blonda mea iubită
Cu ochii dulci, ispititori.

Și 'ncețișor chîemînd-o; «vino
«Pe-sînu-ți fruntea mea s'aplec!»...
Ea 'mî cere să 'i azvîrl, în taină,
Albastre flori de lilies.

LUI PASTEUR

(Dupe Sully Prudhomme).

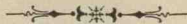
În vremile lui Hercul,— titanică făptură,—
Natura 'nvierșunată pe om lovea mereu;
La rindul său și omul, sălbăticit de ură,
Lupta, față în față, cu cel mai crâncen leu!

El cucerise ăst-fel, afar, în largul firei,
Repauz și putere, de glorie cuprins;
Dar corpu'i în năuntru,—sarcasm al fericirei!—
De un vrăjmaș microbic fu repede învins!

Ingrozitoare boală, ce'n sânge varsă moarte,
Lăă omului puterea'i neconținut să'l poarte
Pe căi de suferință, de plângeră și de chin....

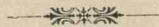
Dar tu, savant ilustru, prin geniul tău divin,
Zdrobiși această hidră, zdrobită-a fi etern....
În luptele științei ești Hereule modern!

smut

CAPORAL!

(*Dupe natură*).

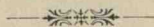
Investmântat cu haine frumoase, ce le poartă
Pe an odată numai, bătrênul croitor
Se bucură, slăvește a fericirei soartă,
Și mândru se arată în ochii tuturor.

În casă e ca'n vreme de sărbătoare sfântă,
O trainică velință pe patul lung s'a 'ntins,
La foc se frige-o găscă și 'n sticle vinul cântă
Veselitoru'i cântec sălbatic și aprins.

Iar el, meseriașul ghîebos, cu albe plete,
El, vecinic trist și șeptic subt traiul greū, fatal,
Dă chiote și joacă și toarnă să se 'mbete,
Căci Niță-al sēū, în fine, e astăzi: **Caporal!**

LOC!

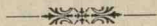
«Nu este loc!» răstit și aspru
Răspunse doctorul brutal.
Bolnavul prăpădit atuncea
Se 'ntoarse trist de la spital.

Acasă ajungând de grabă
C'otravă un pahar umplu,
Și nu mai stete la 'ndoială:
Cu sete-adâncă îl bău.

A doua zi la groapă 'l duse,
Precum se duce-un dobitoc.
Intreg mormântul încăpându'l,
Sarcastic îi rinjea: «E loc!»

SIMFONIE DE TOAMNĂ

In semn de prietenie, D-lui Căpitan C. Misirliu.

I.

Cârduri-cârduri cioi de toamnă

Pleacă...

Desfrunzite crengi de arbori

Pe subt vifor se apleacă...

Cârduri-cârduri cioi de toamnă

Pleacă...

II.

Boi și vaci cu răget umple

Valea...

Ceața peste deal s'așterne

Cum pe sufletul meu jalea...

Boi și vaci cu răget umple

Valea...

SIMFONIE DE TOAMNĂ

III.

Ninge! Ninge!... Alb e satul...
Ninge!...
Ca un cântec de iubire
Soarele în nori se stinge...
Ninge! Ninge!... Alb e satul...
Ninge!...

IV.

Căinele sub șopru putred
Urlă...
Rar o cucuvaie țipă
Intr'o dărămată turlă...
Căinele sub șopru putred
Urlă...

V.

În odaie e o pace
Sumbră...
Greerii — artiști tomnatici, —
Au tăcut, pitiți în umbră...
În odaie e o pace
Sumbră...

VI.

Dogoresc cărbunii 'n sobă
Roșii...
Când și când de prin cotețe
Aud cum zvonesc cocoșii...
Dogoresc cărbunii 'n sobă
Roșii...

SIMFONIE DE TOAMNĂ

VII.

Iar uritul, — vechiū tovarășiū, —
Vine...

Și în liniște s'așează
Pe-ale inimei ruine...

Iar uritul, — vechiū tovarășiū, —
Vine...

VIII.

In pustiul meū de gânduri
Caut...

Pe la ușe vântul cântă
Ca un solo spart de flaut...

In pustiul meū de gânduri
Caut...

IX.

Răzvrătit mereū de grele
Patimī...

Imī simt tinerețea dusă,
Imī simt ochiī plinī de lacrimī,

Răzvrătit mereū de grele
Patimī...

X.

Prins de zid, în taină bate
Ceasul,

Și 'mī măsoară insomnia
Și durerea cu compasul...

Prins de zid, în taină bate
Ceasul...

SIMFONIE DE TOAMNĂ

XI.

Și—ațipind pe mâini cu fruntea,
Dulce...

Despre ziuă vine somnul
Peste gene-mi să se culce...
Ațipind pe mâini cu fruntea
Dulce...

XII.

Și în vis îți vęd, iubito,
Ochiil...
Și-al tđu sin frumos, erotic,
Coperit sub hăina rochiil...
Și în vis îți vęd, iubito,
Ochiil...

XIII.

Sinul tđu 'mi-era o dată
Pernă...
Și-adormeam privind în ochi-ți
Fericirea mea eternă...
Sinul tđu 'mi-era odată
Pernă...

XIV.

Necurmat afară ninge,
Ninge!...
Vaă, de vetrele în care
Focul nu mă e, se stinge...
Necurmat afară ninge,
Ninge!...

T Â R Z I Ū...

I.

Târziū ai venit la mine
Și-ai găsit în suflet stins
Focul ce era odată,
Draga mea, nebun aprins...
Și ardea atât de viu!...
Târziū, ai venit târziū!...

II.

Târziū ați venit la mine,
Dulcī iluzii, ce de mult
Erați singurele glasuri,
Ce puteam să vă ascult...
Și'mi vorbeați atât de viu!...
Târziū, ați venit târziū!...

III.

Moarte, de-ai veni acuma,
În momentul când eū scriū,
O! și ție trist ți-ași zice:
Târziū, ai venit târziū!

LUMEA NEBUNULUI

Era nebun!... Și printre oameni
Credea că 'l cel mai fericit,
Că nici odată pe-al durerii
Pustiū întins n'a rătăcit.

Trăia 'n palate fără seamăn,
Avea femei, amici, supuși;
Credea că'l udă ploī de aur
Când azvirleaū în el cu duși.

În lumea lui necunoscută
Nimica nu'l posomora,
Cu zîmbetile mulțumirii
Mereū figura 'și colora.

Privindu'l, i-am șoptit de-aproape,
Cu blând, prietenos cuvânt:
«De ce nu vii iar printre oameni?»
«De ce?... Coboară pe pământ!...»

LUMEA NEBUNULUI

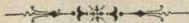
La întrebarea mea, nebunul,
Ca de-un fior adânc pătruns,
Uitându-se cu ochi de groază,
Trist, filosofic mi-a răspuns:

«Fugi! nu'mi vorbi de lumea voastră...
«In ea odată-am egzistat,
«Și tremur când mi-aduc aminte
«Ce suferințe-am îndurat!

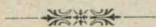
«Pământul e făcut de-un spirit
«Prea rău, iar omul e ursit
«Să sufere în veci... Eu lumea
«De fericire mi-am găsit!»

M'am dus... pe-o foaie de hârtie
Durerea 'n litere s'o pun —
Câți n'or dori să treacă 'n lumea
Acestui fericit nebun!

plat

COPACUL.

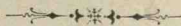

(Versuri scrise cu creionul pe coaja unui copac)

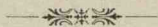
Cu mintea ațurită 'n gânduri,
Cu vechiul dor nestins în piept,
Pe banca verde din grădină
Și azi, ca un copil, te-aștept!

Dar aducându-mi bine-aminte
Că tu te-ai dus... suspin și tac;
Apoi nervos,[!] să uit uritul,
Scriu versuri pe acest copac....

Căci,— cine știe când!— vr'o dată,
El poate fi de martor lăsat:
Că ceasuri lungi, pierdute, triste,
Subt umbra lui te-am așteptat!

VIAȚA MORȚEI.

Nu'î mort cel care intrerupe a traîului greoaie muncă
Și'î cântă popa *aleluia*, pe când în groapă îl aruncă;

O! nu, vë înșelați, nu'î moarte în om, când sângele îngheață...
Cadavrul fără de simțire, trăiește-adevărata viață.

Și mort e numai cel ce este menit pe-a suferinței cale,
In ochi, pe buze, sau în suflet, să ducă negură și jale...

Eu care dar, de-atâta vreme mă plec subț rēutatea sorței,
Mormēnt, deschide-te măi grabnic, voiū să trăiesc în viața morței!

Z A M B I L E

(Pentru inimile triste florile vorbesc o limbă,)
Florile vorbesc o limbă
Ne'nteasă de-orî-ce om...

Când în primă-vară caldă toamna vestează se schimbă,
Orî-ce frunză spune-o taină de pe fie-care pom,
De pe fie-care pom!...

La fereastra mea deschisă către soarele de-Aprile,
Către soarele de-Aprile,
Vesel într'o zi am pus

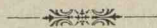
Un buchiet de felurite,— roze, vinete,— zambile,
Și o poezie dulce florile atunci mă-ă spus,
Florile atunci mă-ă spus!...

Dar iubita mea pe brațe-mi într'o seară stând cu mine,
Într'o seară stând cu mine,
Mă-a cerut acest buchiet...

Pe-al ei sin frumos și tânăr florilor ședeau măi bine,
De cât puse la fereastra unei case de poet,
Unei case de poet!...

TRILURI.

Aceia....

I.

De sunt ateu, de sunt ateu,
O! crede-mă că am și eu
A mea religiune vie,
Ce-o dogmă singură îmi scrie,
Pe care vecinic o sfințesc:
Să te iubesc, să te iubesc!

II.

La ce să'ți zugrăvesc figura
Pe-un petic de hârtie?
Condeiful e ne'ndemânatic
Și n'are măestrie.

Dar singura oglindă 'n care
Te poți vedea la fel,
E sufletu'mi curat și tînăr...
Privește-te în el!

III.

Ochii triști și plini de suferință,
N'avu ca voi un vîz mai trist,
Nici chiar Madona, cînd pe cruce
li țintuiau pe fiu'i Christ.

Cînd, leneș, genele stufoase
Spre-azurul cerului le miști,
Ai crede că durerea lumei
E toată 'n ochii tîi cei triști.

IV.

Mînunea mea, de ești un dèmon,
Iubirea ta prefă-o 'n iad,
Și vei vedea cu ce grăbire
Intr'ênsul m'ê'nvoiesc să cad.

Dar ochii tîi vicleni imi jură
Că ânger ești, și-atunci mî-e drag,
Din nou în raiul inocenței
Sfios, tăcut să mă retrag.

V.

O! cât am suferit, o știu
Mai mult de cât o știu,
Dar dupe mersul tîu acum
Nu pot să mai mă țiu.

TRILURI

Te duci, și eă rămân pe loc,
Privindu'ti trist și lung
Al tēu grăbit și sprinten pas,
Ce n'o să'l mai ajung.

VI.

Mă tem... în colțul buzei tale
Ispita plină de sarcasm,
Imi fascinează iarăși mintea
Să 'nchēge ai iubirei bazm

Intoarce-ți fața și mă lasă
In scepticismul meu amar,
Căci azi iubirea 'mi pare-o marfă,
Și tu un precupeț murdar.

VII.

Și te-aud din nou zicēdu-mi:
Vino! tu ce mi-ai zis: du-te!
Azi, când bētele-mi iluzii
S'aă împrăștiat pierdute.

O! mai bine în uitare
A ta dragoste intin'o,
Căci e rindul meu a'ti zice:
Du-te! eă ce-ți-am zis: vino!

VIII.

Ași vrea ca lacrimile mele,
Ce le-am vărsat de-atâtea ori,
Subt boldul chinurilor grele,
Să se prefacă 'n strajnici nori.

Și-apoi din ei a mea durere,
Cu o mânie dușmănească,
Să scapere fulgerătoare
Și inima să ți-o trăznească.

IX.

Câte-o dată par'că 'mă vine
Să mă duc, să mă tot duc,
Drumul către-a mea iubită
Nebun iarăși să 'l apuc.

In zadar uitatea-adâncă
O tot chîem și-o tot aștept...
Ași uita de-ași avea poate
Altă inimă în piept.

GÂNDURI OSTENITE.

Din învălășeala zilei obosit acas'mă 'ntorc,
Inc'o noapte de grea toamnă firul gândului să torc,
Și trezit în dimineață cartea vîetei iar să 'ncep
S'o învăț și nici o dată pe de rost să n'o pricep.

Tot ca un bolnav ce gustă doctoriele cu greață,
Ca și el, scârbit și șceptic, prelungesc această viață,
Și precum sërmanul doctor ultima rețetă scrie,
Celui care e pe ducă, numai de parigorie,
Tot așa,—să pot da 'n lături ale traiului primejde,—
Mai mă 'nșel din vreme 'n vreme c'o nemernică nădejde

Am văzut nerușinarea ocărînd înțelepciunea ;
Am văzut dobitocia întinându-și negriciunea
Pe obrazul cumînției alb, ca aurul curat ;
Am văzut fățarnicia dând în lături adevărul ;
(Am văzut, de foame, munca în dureri zmulgându-și përul ;
Am văzut talente stinse subt îngreunarea vîetei,
În mizerie sleindu-și bărbăția tinereței ;

GÂNDURI OSTENITE

Am văzut și pizmuirea rea, urită, urmărindu-î
Și 'n sfârșit nenorocirei, ca trofee, dăruindu-i;
Am văzut și nulitatea îngânfată, idioată,
Prețuindu-se în toate că ea singură e toată;
Am văzut iubirea ruptă din a inimei simțire,
Imbrâncită și zdrobită în puternica ei fire;
Am văzut și târgul zisei liguitei cununie.
Ce familia închiagă pe-a vnzărei temelie;
Am văzut destule..... Scârba a ieșit din mine—afară.
Ași voi din creeri focul rațiunei să dispară,
Ca să nu mai simt nimica și să nu pricep nimica....
Când în orî-ce dimineață mă scol viu, m'apucă frica.
S'a sfârșit!... Nu mai mă 'ncântă nici un soiu de simțiminte.
Crezul meu e: mai orî cine te urăște și te minte.
Cel ce are plin stomacul ride de cel cu el gol;
Traiul bun luat e 'n fine de bogați în monopol.
Și din vremile moșnege până azi a fost și iară:
In câștigul celui forte slabul trebuie să piară!

T A T Ă L

(Dupe François Coppée).

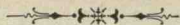

Lui Demetru Ilescu Tezlaru.

Acasă venea zilnic topit de băutură,
Și biata lui femeie primea ori-ce tortură.
Trăiaă de vreme lungă. Ea singură, pierdută,
De mic copil în drumul mizeriei căzută,
Cu el înlănțuise a traiului povară
Și suferea 'n tăcere bătaie și ocară.
Vecinii tot-d'auna aud cum geme, plânge,
Când furios bărbatul sub pumnă spinarea'i frânge,
Și-o chinuește până se 'nmoaie de-oboseală,
Apoi se face-o largă tăcere mormentală.
Dar într'o zi de iarnă, când aspra sărăcie,
Preface o secundă în crudă vecinicie,
Și gura cere pâine și nu e frămitură,
Femeia naște 'n chinuri o slabă creatură.
Sărman copil! ce bună și dulce 'ți-ar fi soarta,
Născând, de 'ți-ar deschide spre somnul morții, poarta!
Bărbatul vine iarăși beat, într'o zi, cum face,

TATĂL

În tot-dauna; însă e potolit și tace.
Nu măi ridică mâna, nevasta iar să geamă
Subt lovituri puternici; acuma ea e mamă!
Ci, zimbitor, alături de leagăn se așează
Și mângâie copilul ce doarme și visează.
Femeia cum îl vede, cu ochii arși de ură,
Întoarce către dânsul o rea căutătură
Și strigă-amar: «Ce lucru puterile îți taie
«Să nu 'mă pizezi și-acuma tot corpul în bătaie?
«Eu te aștept!... Hai!... vino!... Și dă'mă!...»—Iar imbecilul
Răspunde 'ncet: «'Mă-e frică să nu deștept copilul!»

E A...

Nu mai căuta în ochi-mi, ei sunt stinși de lungi veghieri;
Nu mai căuta în suflet, el e negru de dureri;
Nu mai căuta pe buze-mi sărutatul cald și dulce;
Nu mai căuta pe brațe-mi capul tău să ți se culce....
Cel de altă dată, astă-zî nu mai sunt.... Mă lasă 'n tihnă....
Mult trudită mea simțire are sete de odihnă....
Ca s'o stăpânesc, cu mine tot d'auna sunt în luptă....
Fața de melancolie 'mi-este galbenă și suptă;
Iar pe-a frunței netezime, când mă caut în oglindă,
Pare că'mi citesc reflexul cugetărei suferindă.

O! de-ai ști, imi e mai scumpă amintirea despre tine....
Chipul tău de odinioară, în gândirile-mi senine,
Imi apare adorabil!.... E icoana mea la care
Privesc ore 'ntregi, în zile de pioasă cugetare!...
Ce? mai crezi din tine astă-zî să mai fac un ideal?
Din vâltoarea amăgirei de-am scăpat și stau pe mal,
Nu mai imi vorbi de dansa, îi cunosc destul adâncul!...
Socotești: pe cartea vieții tot silabisesc ca pruncul,
Te înșeli!.... Nenorocirea, o știință grea și veche,
S'o priceapă ca și mine nu mai are o pereche.

N'ai știut să fii femeia ce-a mea inimă-a dorit-o....
 Și cât preț știam a pune în cuvântul scump: *Iubito!*
 Dacă n'ai știut, din față-mi reîntoarce-te din nou....
 Cântăți altora iubirea, veți afla câte-un ecoț,
 În vr'o inimă de tânăr, cu speranțe să te chieме,
 Tot așa cum te chemasem fericit și eu, 'ntr'o vreme!....

Intr'o vreme!.... spune-mi câtă fericire se cuprinde
 În aceste simple vorbe?.... Inima nu ți s'aprinde
 Când ți le așterni pe buze cu o voce 'nduioșată?....
 Fericirea tot-d'a-una în trecut e-adevărată,
 Și în neștiința oarbă, până 'n fundu-î o simțim,
 Când de lume, de viață, noi de noi nimic nu știm!...
 Ce știam pe-atunci de lume? Ce știam pe-atunci de viață?
 Sau de noi? Ecsperiența, cu știința ei de ghiață,
 Nu ne 'nfășurase mintea în filosofia'i sumbră,
 Precum se 'nfășoară cerul subt a nopței groasă umbră.

Intr'o vreme!.... iată totul!.... Azi: nimic!.... Îți e tot una,
 Ție, pentru care-amorul e ori-unde, tot-d'a-una....
 Ce desgust!.... să fii femeie și să fii așa târită!....
Câte-o dată frumusețea, ca ori-ce, e mai urâtă!.... *Frustrare*

.....
 Inger pari la chip și vorbă ești și-am repetat mereu....
 Frumusețea ta 'i creată de un geniu—D-zeu!...
 Care ochi privind în ochi-ți farmecul n'o să 'i supue,
 Și'n artistică uimire nu te-ar admira, statue!....
 Cine însă o schintee de iubire, dureros,
 Când ți-ar cere, închinându-ți sufletu-î curat, dușos,
 Și-ar vedea cât ești de rece, nu s'ar îngrozi femeie,

Ca *Pigmalion* zdrobindu-și impietrită *Galatee!*
 Inger ești, fără 'ndoială.... O sculptură măestrită
 Intr'o marmură de carne și te poți numi: *Ispită!*...
 Dar de sigur nici un dèmon n'a căzut mai jos ca tine!...
Ți-ai negu-torit virtutea, fără teamă și rușine....
Agonia remușcării traful o să ți'l inchieie.
 Când pe pragul morței tale îți vei reciti, femeie,
 Epopeia tinereței, în corupții zdrențuită....
 Te vei îngrozi de tine, cu simțirea zguduită
 In spazmotice deliruri.

Și sarcastic vei zîmbi
 Cu amor vèzând că moartea n'ai putut-o amăgi....

.....
 Par'că sunt o cobe! ... Iartă-mi vorba dacă te-amărăsc,
 Dar încerc pe mine însu-mi să mă 'nșel... că te urăsc!..
 Dute însă, al meu suflet nu mai poate să te chieme,
 Lasă-î numai amintirea fericită dintr'o vreme!....

PROLETARUL SOCIALISTUL.

Pe un stog de cositură, de pe câmpul plin cu roade,
Înălțat un tînăr chîmă cu magneticul său glas,
Ale țărănimei harnici muncitoarele noroade,
Ce a câmpurilor fructe adună fără popas,
Pe un stog de cositură, de pe câmpul plin cu roade.

Ochii lui sunt două flacări de 'ndârjire genială,
Și din buzele-i cărnose vorbele puternici curg,
Brațu-i muscular înfrânge repede ori-ce sială,
Iar pe frunte-i se 'ntrevede al gândirilor amurg,
Ochii lui sunt două flacări de 'ndârjire genială:

«Muncitorii, bătrîni și tineri, sclavi ai burghezimei oarbe,
«Știți voi pentru cine strângeți rodul muncii voastre grea,
«Știți voi cine ia folosul ostenelei și vi'l soarbe,
«Iar voi rămâneți cu lipsa și cu sărăcia rea,
«Muncitori, bătrîni și tineri, sclavi ai burghezimei oarbe?»

SOCIALISTUL

«V'ați trudit o vară 'ntreagă și cu sapa și cu plugul,
«Ca să îngrijiți pământul pentru-al rodului câștig:
«Griul și-a dat spicul verde, iar porumbul și-a dat drugul;
«Sporul dar o să gonească al mizeriilor frig...
«V'ați trudit o vară 'ntreagă și cu sapa și cu plugul.

«Azi, când despoiați pământul de comoara lui de hrană,
«Cine are dreptul sacru să se bucure de ea?
«Voi! căci prin sudoarea voastră, ca o roditoare mană,
«Ați inbelșugat ogorul!.. Inșă dreptul vi se ia,
«Azi, când despoiați pământul de comoara lui de hrană.

«Cine nu cunoaște greul străduințelor amare,
«Cine-așteaptă ca să 'și umple magaziiile cu spor,
«Dreptul vostru lui se cade!... Dupe care lege, care,
«Să apese și să fure pe săracul muncitor,
«Cine nu cunoaște greul străduințelor amare?

«O! gândiți-vă că iarna, când n'aveți nimic pe vatră,
«Și când masa vă e goală de merinde, și intrați
«In vr'o curte boerească, pune câinii de vă latră
«Și în brânci pe ușe-afară sunteți fără milă dați...
«O! gândiți-vă că iarna când n'aveți nimic pe vatră...

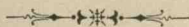
«Cel bogat e surd la plânsul milei și nenorocirei,
«Pe grumaziile voștrii urcă a lui culme de măriri...
«Zgduiți-vă, și ele vor fi prăzile pieirei,
«Și 'și va deznora dreptatea soarele-î de străluciri...
«Cel bogat e surd la plânsul milei și nenorocirei!»

SOCIALISTUL

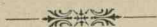
Și pe când glăsitorul își desfășura vorbirea,
Un biet popă din mulțime, apărând, îi nimici
Șirul vorbelor de-o-dată și își țintui privirea,
Către el, rostind: «Aiurea flecărește, nu aci!»
Pe când larg glăsitorul își desfășura vorbirea.

Și întorcându-se spre oamenii popa își iuți cuvântul:
«Vă 'nchinați, creștini, cu spaimă, căci pe-acest nebun, știu eu,
«Nu îl sperie nici crucea, nici icoana, și nici sfântul
«Din biserică!... El zice că'n cer nu e Dumnezeu!»
Întorcându-se spre oamenii popa își iuți cuvântul.

Toată ceata proletară se desprejmui cu frică,
Unii se 'nchinau, în alții focul urei se stârni;
Iar ateul, trist, o vorbă ne mai îndrăznind să zică,
Cu sarcazme 'n colțul buzei, coborându-se, porni...
Toată ceata proleteră se desprejmui cu frică...

PRIN ALEE

Luī G. D. Pencioiu.

Luna se urca in spațiu limpede, dar ca de ghiată,
Cum e-o suvenire sumbră dintr'o viforoasă vîată;
Sus, în fundul singuratec, subt a cerului splendoare,
Stelele, ca ochi de aur, licăreau strălucitoare.
O vioară încordată s'auzea printr'o alee,
Melancolică și dulce ca o voce de femeie...
Eu, retras, ședeam pe trunchiul unui arbor scurt și mic,
Și-ascultând, curgeau din ochi-mi lacrimile pic cu pic...
Cine-o fi cântat? nici astă-zî nu pot ști... dar se vedea
Că pe strunele vioarei, trist, o inimă plîngea!

Cine știe! era poate vre un tînăr ca și mine,
Regretându-și tinerețea prefăcută în ruine,
Și ajuns să nu mai creadă în nimic, vărsa în noapte,
Plîns înăbușit din pieptu'i și tînguitoare șoapte...
Sau, iubind, cânta simțirea unei inimī adorate,
Sărutările nebune unor buze înfocate,
Ochii, sânul, cărneă 'i toată voluptoasă... cine știe!
Ce spunea acea duioasă și pierdută simfonie!

Dar arcușul de o dată se 'nterupse. Se făcu
 O muțenie ciudată: Vântul printre foii tăcu,
 Opereta de insecte își lăsă și ea cortina....
 Numai luna argintie prăfuia de sus lumina....
 A! era atât de dulce pacea sufletului meu,
 C'ași fi zis o rugăciune cerului, eū, crud ateū....
 Muzica vioarei triste mă 'mblânzise.... și 'ncepeam
 Să visez, precum în virsta de adolescent visam!

Chipul tău, ce se ștersese din al gândului pervaz, *buu*
 Revenea, țintindu-și ochii peste palidu-mi obraz,
 Și, halucinat, în spațiu mă uitam spre ochii tăi,—
Cei mai buni ai mei tovarăși și dușmanii cei mai răi..
 N'am avut vr'o dată 'n viață o vedenie mai clară,
 Ca în noaptea-aceia albă din aleea solitară....
 Dacă ai fi fost alături să mă vezi, să mă 'nțelegi,
 Nu puteai de veci cu mine inima să nu ți-o legi,
 Căci ai fi văzut cu câtă nebunie de uimire,
 Admiram figura-ți, vie în a mea închipuire!

.

Prin alee, câte-o dată, astă-zî când mai rătăcesc,
 Inimam-mi de-odinioară caut iar s'o regăsesc....
 Însă e de veci pierdută!... Ai pierdut-o tu prin tine,...

Nu mai pot iubi de-acuma nici pe alții, nici pe mine!

— FINIS —

VERIFICAT
1987

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARA
BUCUREȘTI

T A B L A

	Pagina
* Și când	5
Șcenă intimă	7
Subt liliac	8
Lui Pasteur (dupe Sully Prudhomme)	9
Caporal (dupe natură)	10
* Loc!	11
* Simfonie de toamnă	12
* Târziu	16
* Lumea nebunului	17
Copacul	19
* Viața Morței	20
Zambile	21
Triluri	22
* Gânduri Ostenite	26
Tatăl (dupe François Coppée)	28
Ea....	30
* Socialistul	33
Prin alee	36

